

KOMPAKTNÁ KIOSKOVÁ TRANSFORMAČNÁ STANICA GRÄPER **GKP-S1M („M“=monolit)**

Základné technické údaje:

- Menovité napätie VN: 3 AC 22 kV 50 Hz / sieť s účinným uzemnením neutrálneho bodu cez nízku impedanciu
- Menovité napätie NN: 3/PEN AC 420/242 V 50 Hz / TN-C,
- Frekvencia: 50 Hz
- Menovitý výkon transformátora: do 630 kVA
- Menovitý prúd prípojnic VN: podľa typu VN rozvádzača do 630 A
- Menovitý prúd prípojnic NN: do 1000 A
- Menovité izolačné napätie NN rozvádzača: 1000 V
- Menovitý krátkodobý prúd rozvádzača NN: do 25 kA
- Menovitý dynamický prúd rozvádzača NN: do 60 kA
- Krytie NN rozvádzača: IP 20
- Krytie celej stanice: IP 23D
- Teplotný koeficient (trieda krytu): K 20
- Vonkajšie rozmery (dxšxv): 2940x1830x2450 mm
- Hmotnosť prázdneho skeletu s dverami: cca 7700 kg
- Prostredie: 3.1.1. základné (v priestoroch kioskovej TS),
4.1.1. vonkajšie, obyčajné (mimo priestorov TS - STN 33 03 00)
- Expoz. trieda: pre vnútorné časti: XC1; pre vonkajšie časti: XC4, XF1, XA1.
- Pracovné podmienky: teplota okolia $-40^{\circ}\text{C} \leq t \leq +40^{\circ}\text{C}$
- nadmorská výška do 1000 m n. m.

Pozn.: Použitie trafostanice v iných klimatických a pracovných podmienkach je potrebné konzultovať s dodávateľom TS.

Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom:

(STN 33 3201, PNE 33 2000-1:2008,
STN 33 2000-4-41)

- v normálnej prevádzke (živých častí): v sústave VN: 4.1.1 - umiestnením mimo dosahu
4.1.1 - izolovaním živých častí
4.1.1 - zábranou, krytom
- v sústave NN: 3.7.1. izolovaním živých častí
3.7.2. zábranami alebo krytmi
3.8.5. umiestnením mimo dosahu (polohou)
- pri poruche (neživých častí): v sústave VN: 4.2.5. samočinným odpojením napájania s rýchlym vypnutím v sieťach s účinným nízkoimped. uzemnením uzla TR
4.2.9. pospájaním – uvedením na rovnaký potenciál
- v sústave NN: 3.2. samočinným odpojením napájania
3.6.1. doplnková ochrana prúdovými chráničmi (inštal. TS)
3.6.2. doplnková ochrana – doplnkové ochranné pospájanie

Stavebná časť (verzia „M“ = monolit):

Kompaktná kiosková trafostanica s vonkajším ovládaním je riešená ako polozapustená, s vonkajším pôdorysom 2940x1830 mm, celkovou výškou 2450 mm, svetlou výškou 2240 mm, hĺbkou zapustenia do zeme 720 mm, výškou nadzemnej časti 1730 mm (s rovnou strechou). Samonosná konštrukcia je štandardne vyrobená z armovaného betónu Gräper LC 30/37 so zrnitosťou 8/12. Konštrukcia ocelevej výstuže, tvorená oceľovými prútmi a rohožami, je vzájomne zvarená a vodivo spojená a tvorí súčasť pospojovania, uzemnenia, prípadne bleskozvodu. Pre osadenie TS nie je potrebné budovať základy, postačuje vopred vyrovnaný a zhutnený výkop. Trafostanica je typovo schválená, zodpovedá STN EN 62271-202 a vyhovuje skúškam odolnosti proti vnútornému oblúkovému skratu podľa smernice PEHLA.

Stavebné riešenie tvorí kompaktný celok, ktorý je zložený z dvoch monolitických častí: základovej vane s bočnými stenami a plochej strechy.

Základová vaňa a bočné steny: je vyrobená ako záchytná vaňa oleja, z vodonepriepustného a z olejovzdorného betónu (garantovaná šírka otvorenia puklín je do 0,2 mm), odolnosť voči silnému chemickému vplyvu kvapalín, pôdy a pár je v súlade so smernicou DIN. Vaňa slúži ako základ pre nezamrzajúcu časť a na dvíhanie celej stanice s pomocou 4 kotevných bodov (zaliate závitové puzdrá) SL 30, ktoré sú umiestnené na dlhších stranách TS (viď pohľady „A“, „C“). Má vyvedené 2 body M12 pre pripojenie vonkajšieho uzemnenia z bočných stien VN káblového priestoru. Je vyhotovená metódou tzv. zvonového liatia spoločne s rámami dverí, čím vzniká teleso s potrebnými vlastnosťami z hľadiska priepustnosti vody a ropných látok. Všetky plochy vane trafostanice, dotýkajúce sa zeme a taktiež miesta prívodu a vývodu káblov môžu byť natreté dvomi vrstvami čiernej izolačnej penetračnej farby, na želanie zákazníka môže byť vaňa ošetrená vode odolným a nepriepustným náterom aj z vnútornej strany.

V spodnej časti telesa (na strane VN a NN rozvádzača) sú už pri výrobe zhotovené otvory pre vstup a výstup káblového vedenia VN a NN. Vstupné otvory pre NN káble môžu byť realizované ako otvorená štrbina bez utesňovacích prvkov. Utesnené vstupy sú realizované pomocou káblových prechodiek fy Hauff HSI 150 pre VN, resp. HSI 90 pre NN káble. V tomto prípade sa po zatiahnutí a pripojení káblov tieto utesnia systémovými vekami s príslušným počtom a priemerom vstupného hrdla (podľa typu kábla), ktoré sa nasadzujú na prechodky bajonetovým uzáverom a na hrdlo ktorých sa aplikuje zmrštiteľná termoobjímka, resp. objímka zmrštiteľná zastudena. Neobsadené vývody sa utesňujú uzavretým systémovým vekom s klinovým tesnením a bajonetovým uzáverom.

Na želanie môže byť v priestore NN rozvádzača inštalovaný otvor pre bočný prechod staveništného (dočasného) vývodu (napr. Systém Gräper, alebo Hauff-BD).

Vstupný priestor pre VN káble (káblový priestor) je oddelený od priestoru VN rozvádzača plechovou platňou, samotný rozvádzač je uložený na ocelevej konštrukcii.

Vnútorné steny sú upravené bielym umývateľným náterom, povrchová úprava vonkajších stien môže byť podľa požiadaviek zákazníka:

- betónová s obnaženou výplňou (vymývaný betón) so zrnitosťou 8/12 (v Nemecku štandard. vyhotovenie),
- pohľadový betón s neopracovaným povrchom vo farebnom vyhotovení podľa karty fareb. odtieňov RAL,
- z omietnutého betónu materiálom Reibeputz (škriabaná omietka), príp. materiálom Rollputz (omietka nanášaná valčekom), vo farebnom vyhotovení podľa karty farebných odtieňov RAL,
- obklad kameňom (napr. Dupa-Stone), fasádnu tehlu, drevom, príp. iným materiálom podľa požiadaviek zákazníka.

Strecha: pripieňuje sa k stenám zvnútra v 4 bodoch pomocou skrutiek a presahuje obrys stien o 10 cm. Strechu je možné zdvihnúť pomocou 4 kotevných bodov (zaliate závitové puzdrá) RD 20. Pre zvýšenie ochrany betónového povrchu pred vlhkosťou je horná strana strechy doplnená hydrofóbnym ochranným povlakom, ktorý upcháva kapilárne póry a pôsobí tak proti hygroskopickým vlastnostiam betónu.

Povrchová úprava strechy môže byť betón s obnaženou výplňou (vymývaný betón), alebo pohľadový betón s neopracovaným povrchom a s náterom podľa karty farebných odtieňov RAL, voliteľný je rovnako aj tvar strechy (rovná, sedlová,...).

Dvere: štandardne sú všetky kovové časti, ako dvere, rámy a ventilačné časti vyrobené zo žiarovo pozinkovaného oceľového plechu hr. 1,5 mm, so základným náterom a dvoma vrstvami vrchného náteru podľa zvoleného farebného odtieňa RAL 7032. Dvere sú vybavené kovaním s plastovým krytom zámku a zariadením na zafixovanie (aretáciu) dverí v otvorenej polohe pod uhlom 95°. Na uzamknutie sa používajú závažia a dvojbodové závary v rámoch každého krídla dverí (štvorbodový blokovací systém Gräper). Zámka je prispôbená na vstavanie štandardnej profilovej vložky. Z vonkajšej strany sú na dverách umiestnené výstražné tabuľky v zmysle platných EN.

Na želanie je možné dvere a ventilačné časti vyrobiť z eloxovaného hliníka a na uzamknutie je možné použiť 2 vložky pre dvojité uzamknutie.

Trafostanica má na strane transformátora VN/NN štandardne jednokrídlové oceľové dvere s úplnou ventiláciou (lamely-žalúzie Gräper s úrovňou ochrany podľa DIN 40 050 V2A) s vnútorným rozmerom (svetlosťou) šxv 865x1380 mm, na strane VN rozvádzača dvojkrídlové dvere bez ventilácie s vnútorným rozmerom šxv 1530x1380 mm, na strane NN rozvádzača dvojkrídlové dvere, s úplnou ventiláciou s vnútorným rozmerom šxv 1700x1380 mm. Všetky dvere sú vybavené zariadením pre aretáciu otvorenej polohy a krídla dverí sú prepojené s rámom medeným vodičom s prierezom 16 mm².

Výpočet vetracích otvorov trafostanice : Gräper GKP – S1

1. Pre olejový transformátor 22 kV, 630 kVA Typ : BEZ TOHn 378/22, „BA“

- Teplota vonkajšieho vzduchu : +35 °C
- Straty naprázdno : $P_o = 1,3 \text{ kW}$
- Straty nakrátko : $P_{kn} = 8,4 \text{ kW}$
- Rozdiel výšky vetracích otvorov : $h = 1,6 \text{ m}$

2. Výpočet :

Straty naprázdno : $P_o = 1,3 + 0,13 \text{ (10\%)} = 1,43 \text{ kW}$

Straty nakrátko : $P_k = 8,4 + 0,84(10\%) = 9,24 \text{ kW}$

$$N = 315 (50\% \text{men.výkonu}) / 630 (100\% \text{men.výkon}) = 0,5$$

$$\text{Celkové straty : } P_z = P_o + P_{kn} \times N^2 = 1,43 + 9,24 \times 0,25 = 3,74 \text{ kW}$$

$$\text{Tepelné straty pre výpočet chladenia : } P_{ch} = 0,6 \times P_z = 0,6 \times 3,74 = 2,244 \text{ kW}$$

Prierez vetracích otvorov v m² :

- Privádzacích : $S_p = 0,1942 \times (P_{ch}/\sqrt{h}) = 0,1942 \times (2,244/\sqrt{1,6}) = 0,345 \text{ m}^2$
- Odvádzacích : $S_o = 0,2007 \times (P_{ch}/\sqrt{h}) = 0,2007 \times (2,244/\sqrt{1,6}) = 0,356 \text{ m}^2$

Vetracie otvory v trafostanici GKP sú :

Privádzací otvor : $1660 \times 1340 \text{ mm}^2 = 2,14 \text{ m}^2$ - dvere TS

Odvádzací otvor : $1072 \times 1072 \text{ mm}^2 = 1,15 \text{ m}^2$ - trafokobka

Vetranie: Vetracie otvory sú vyhotovené vo dverách trafostanice. Veľkosť otvorov je navrhnutá tak, aby zabezpečovali dostatočné vetranie a chladenie transformátora. Vetracie otvory sú vybavené mriežkou (lamelami) z vonkajšej strany a sieťkou proti vniknutiu cudzích telies z vnútornej strany.

Uzemnenie:

Vnútorne uzemnenie TS tvoria:

- **prípojnicu pospojovania** (PP) Cu 30x4 mm so svorkami M12, uložená na podperných izolátoroch 1 kV, ktorá je priamo spojená so všetkými technologickými prvkami TS (nádoba TR, skrine rozvádzačov VN, NN, kovové tienenie VN káblov, prípojnicu PEN) a s jednotlivými montovanými časťami (konštrukčnými prvkami – armovanie vane a strechy, rámy, dvere, mreže, vodiaci „U“-nosník transformátora, nosné konštrukcie rozvádzačov,...) vodičom Cu s $S_{\min}$ 30 mm². Každý vodič uzemnenia pripojený k PP je označený.

- **magistrála uzemnenia** realizovaná pásovým vodičom Fe s $S_{\min}$ 125 mm², ktorá je súčasťou armovania TS a je zaliata priamo v obvodových stenách a v priečke kiosku, a ktorá slúži na prepojenie spoločných bodov uzemnenia. Pohyblivé časti dverí sú prepojené s príslušným rámom medeným pásom Cu alebo zemniacim káblom Cu s prierezom min. 16 mm².

- **2 uzly prívodu uzemnenia** fy Hauff HDE-M12/X pre pripojenie vonkajšieho uzemnenia (obyčajne pás FeZn 30x4 mm) na prípojnicu pospojovania (z vnútornej strany uzla cez spojovaciu skrutku M12-St 37 Zn, z vonkajšej strany uzla cez **skúšobné svorky** uzemnenia **SZ1, SZ2** so skrutkou M12). Uzly prívodu uzemnenia sú obyčajne vyvedené na protiľahlých bočných stenách priestoru pre VN rozvádzač.

Trafostanica v štandardnom vyhotovení nemá vonkajší bleskozvod, pretože je to prízemný objekt umiestňovaný prevažne v blízkosti iných vyšších objektov. Všetky kovové armatúry zabudované v príslušnom prvku TS (strecha, steny, medzistrop, základová vaňa) sú zvarené do jediného celku a s použitím vodivých spojov (napr. Cu pásy 35 mm²) sa spájajú hotové prvky armatúry navzájom, takže tvoria Faradayovu klietku a po montáži strechy sú kompletne pripojené na uzemnenie. V prípade želania objednávateľa je možné trafostanicu vybaviť vonkajším bleskozvodom s jedným zberačom uchyteným v závitovom puzdre M16 zaliatým v strede strechy pri výrobe, a náhodným zvodom, ktorý je tvorený vnútorným armovaním stanice a ktorý je pripojený na spoločné uzemnenie TS cez uzemňovacie prechodky Hauff a skúšobné svorky v zmysle platných STN. Upevňovacie uholníky medzi spodnou vnútornou stranou strechy a vnútornou stranou stien sa musia v tomto prípade označiť zeleno-žltou farbou (páskou).

Pre trafostanicu musí byť vyhotovená spoločná uzemňovacia sústava pre zariadenia VN a NN, jej návrh musí zohľadňovať miestne prevádzkové podmienky - hodnotu poruchového prúdu distribučnej siete v danej lokalite, spôsob prevádzkovania uzla napájacieho transformátora a miestne pôdne podmienky (STN 33 3201, STN 33 2000-5-54, PNE 33 2000-1).

Inštalácia:

Súčasťou vnútornej inštalácie stanice je vnútorné osvetlenie TS, pozostávajúce z oválnych žiarovkových svietidiel 60 W s dverovým vypínačom osvetlenia v priestoroch rozvádzača vysokého a nízkeho napätia, a jednofázová zásuvka 230 V. Obvody pre napájanie svetelnej a zásuvkovej inštalácie sú vyvedené z hlavného NN rozvádzača cez inštalčné ističe, resp. v kombinácii s prúdovým chráničom.

Iné zariadenia (trojfázová zásuvka,...) - podľa špecifikácie zákazníka.

Vnútorný priestor TS je na úrovni základovej vane delený na tri časti: priestor pre transformátor, pre VN rozvádzač a pre NN rozvádzač; nadzemnú časť TS tvorí jeden spoločný priestor, rozdelený nosnými konštrukciami technológií a samotnou technológiou na tri oddelené časti.

Transformátor:

V trafostanici je možné štandardne použiť olejové hermetizované, alebo suché transformátory do výkonu 630 kVA, ktoré sú uložené na „tlmičoch“ vibrácií systému Gräper. Pre prípad úniku oleja je stanovište transformátora riešené ako nepriepustná záchytná olejová vaňa. Ak je transformátor vybavený podvozkom s kolieskami, je na stanovišti zaistený proti posunutiu. Vkladať a vyberať transformátor z trafostanice je možné pomocou žeriavu po odobratí strechy stanice. Max. doporučené rozmery TR (dxšxv): cca 1540x900x1800 mm (vnútorný rozmer priestoru pre TR je dvšxv 1700x1110x2240 mm), z pohľadu chladenia TR je možné zvoliť aj rozmerovo väčší TR.

Chladenie transformátora je prirodzené. Výmena vzduchu je zabezpečená vetracími otvormi vo dverách trafostanice (na strane transformátora). Ochrana transformátora pred prúdovým preťažením, resp. skratom je zabezpečená:

- a) na strane VN – poiskami alebo vypínačom s ochranným relé
- b) na strane NN –vzduchovým ističom.

Rozvádzač pre vysoké napätie:

V trafostanici je možné použiť všetky typy bežne vyrábaných krytých VN rozvádzačov izolovaných plynom SF6 (napr. GA, GA-C fy Moeller, 8DJH fy Siemens, RM6 fy Merlin Gerin,...), alebo vákuových, ktoré sú typovo schválené, až do šírky 4 polí. Menovitý prúd rozvádzačov podľa typu je do 630 A, skratová odolnosť (menovitý krátkodobý výdržný prúd 1 s) do 20 kA, na želanie až do 25 kA. Dodanie rozvádzača VN je možné zákazníkom, alebo firmou Gräper, vrátane pozinkovanej nosnej konštrukcie a vrátane zariadenia na zníženie tlaku pri oblúkovom skrate vo VN rozvádzači, zodpovedajúcim štandardom PEHLA. Max. doporučené rozmery VN rozvádzača (šxvxh): cca 1500x1400x850 mm (svetlá šírka priestoru pre VN rozvádzač je 1590 mm, šírka dverí 1530 mm).

Rozmery VN rozvádzača 8DJH-RRRT: 1360x1400x775 mm.

Rozvádzač pre nízke napätie:

Rozvádzač NN je v panelovom vyhotovení s krytím IP 20. V prívrade je vybavený vzduchovým ističom v závislosti od výkonu transformátora, vo vývodoch sú osadené poistkové lištové odpínače (max. 16 vývodov s odpínačmi do 400 A a stavebnou šírkou 100 mm, resp. adekvátny počet vývodov s odpínačmi do 160 A a stavebnou šírkou 50 mm), alebo ističe s max. pripojiteľným prierezom káblov 300 mm². Menovitý prúd rozvádzača je podľa výkonu TR do 1000 A, skratová odolnosť (menovitý krátkodobý výdržný prúd 1 s) do 25 kA. Rozvádzač môže okrem toho obsahovať meranie spotreby elektrickej energie, obvody pre napájanie osvetlenia stanice a servisnú zásuvku. Max. doporučené rozmery NN rozvádzača (šxvxh): cca 1650x1600x400 mm (svetlá šírka priestoru pre NN rozvádzač je 1700 mm). Počet NN prechodiek: 10 ks. Rozteč prípojníc 185 mm.

Pozn.: Počet vývodov NN je obmedzený nárokmi zákazníka na vybavenie NN rozvádzača ďalšími prístrojmi, ako je napr. meranie a pod.

Rozvádzače vyhovujú norme STN EN 60439-1 a tiež požiadavkám štandardu DIN VDE 0660, časť 500, VDE 0100, VDE 0414, UVV.

Káblové prepojenia:

Obsahujú prepojenie VN rozvádzača s transformátorom 24 kV jednožilovými káblami 24-N2XSY 1x35 mm² a prepojenie transformátora s NN rozvádzačom 1 kV jednožilovými káblami 1-NSGAFÖU 1x150 mm² (identický s káblom CHBU), alternatívne je možné použiť káble 1-NYY.

V procese výroby sa káblové prepoje pre vysoké napätie kontrolujú v každej etape, taktiež je možné vykonanie zaprotokolovaných testov TE čiastkových výbojov na vlastnej skúšobni vo firme Gräper, podľa technických noriem VDE 0434, VDE 0472. Predpísaná hodnota podľa predpisov je $TE \leq 20 \text{ pC}$. Skutočná dosahovaná hodnota je $\leq 5 \text{ pC}$.

Vyhotovenie:

Stanica je vyrobená podľa noriem a nariadení DIN, UVV atď., konkrétne podľa doleuvedených normatívnych štandardov v ich platnom znení:

Ľahký betón	- DIN 4219
Železobetón	- DIN 1045
Smernice VDE	- DIN 0141, 0101, 0100
Smernica o ochrane podzemných vôd	- GwSchV
Federálna smernica o odpadoch	- BimSchV
Test na elektromagnetické žiarenie	- BimSchV č.26

Jednotlivé konštrukčné časti trafostanice sú vyrobené z nehorľavých materiálov, požiarne odolnosť stavebnej konštrukcie vyhovuje STN 73 0821 (požadovaná je trieda požiarnej odolnosti F90, dokladovaná je trieda F120).

Dodávka, montáž, výkop pre osadenie stanice:

Kiosková transformačná stanica sa dodáva na stavenisko zmontovaná a pripravená k pripojeniu káblov VN, NN a uzemnenia. Inštaluje sa pomocou žeriavu do predpripravenej stavebnej jamy so zhutneným a vyrovnaným povrchom podľa projektu výrobcu trafostanice - firmy Gräper (rozmer dna výkopu: 343x233 cm, hĺbka výkopu: min. 95 cm, hrúbka zhutnenej vrstvy: min. 20 cm).

Pohľady:

